

BEV401Zk Evropské právo a ústavní právo

Osnova přednášek – LS 2007

Prof. JUDr. Jan Filip, CSc.,

1. Pojem ústavního práva ČR. Jeho předmět, obsah, funkce a forma. Vztah ústavního práva k jiným právním odvětvím. Problémy členství v EU a Radě Evropy v rámci ústavního práva.
2. Ústavní pořádek ČR. Ústava ČR a ústavní zákony. Obsah a forma Ústavy ČR. Dynamismus a stabilita ústavy. Procedura ústavní změny. Ústava ČR a úprava „evropských otázek“. Euronovela Ústavy ČR – ústavní zákon č. 395/2001 Sb. Smlouva zakládající Ústavu pro Evropu. Členství v EU a Radě Evropy a ústavní pořádek ČR.
3. Ústavní základy formy ČR. Územní organizace ČR a význam členství v EU. ČR jako jednotný stát. Svrchovanost ČR a členství v EU. Státní režim v ČR v procesu přistoupení k EU. Referendum o přistoupení ČR k EU – ústavní zákon č. 512/2002 Sb. a zákon č. 114/2003 Sb. Forma vlády v ČR. Ústavní aspekty členství ČR v EU.
4. Státní občanství ČR a občanství EU. Evropská úmluva o státním občanství (č. 76/2004 Sb.m.s.). Postavení občana EU.
5. Volební právo v ČR a volby do Evropského parlamentu. Zákon č. 62/2003 Sb. Přehled volebních systémů v jiných státech EU. Čl. 3 Dodatkového protokolu k Evropské úmluvě (č. 209/1992 Sb.).
6. Politický systém ČR, členských států EU a formující se politický systém EU (politický systém, složky, politické strany na úrovni státu a EU)
7. Orgány ČR a členství ČR v EU – Parlament, hlava státu, vláda, ústřední správní úřady. Změny v postavení a kompetencích.
8. Zákonodárství v ČR a transpozice evropského práva do právního řádu ČR. Legislativní pravidla vlády ČR a Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství ČR v EU. Nález č. 154/2006 Sb. (cukerné kvóty – komunitární právo), č. 434/2006 Sb. (evropský zatýkácí rozkaz – unijní právo).
9. Základní práva a svobody podle Listiny základních práv a svobod, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) a Charta základních práv EU. Vzájemné vztahy.
10. Přehled a klasifikace základních práv a svobod v ČR v evropském kontextu.
11. Právo na soudní ochranu v podmínkách ČR a Evropy (soudní soustava v ČR, Evropský soud pro lidská práva, Evropský soudní dvůr a soudní dvory členských států).
12. Ústavní základy územní samosprávy v ČR. Evropská charta místní správy (č. 181/1999 Sb. a č. 369/1999 Sb.).

Základní literatura:

Klíma, Karel. *Ústavní právo Evropské unie*. 1. vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2003. 940 s.

Filip, Jan. *Ústavní právo České republiky*. 4. vyd. Brno : Doplněk 2003

Filip, Jan. *Vybrané kapitoly ke studiu ústavního práva*. 2. vyd. Brno : MU 2001

Základní předpisy

Ústava ČR

Listina základních práv a svobod

ÚZ - č. 581 (stav k 5. 9. 2006). Ústava ČR. Listina základních práv a svobod.

úst. zákon č. 395/2001 Sb.

ÚZ – č. 446 (stav k 1.9.2004). Evropské právo. Základní dokumenty

ÚZ – č. 497 Evropská ústava

Další literatura:

Právník č.12/2005 (Soubor statí k problematice Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu)

Syllová, J., Pítrová, J., Svobodová, H. :*Ústava pro Evropu*. C.H.Beck, Praha 2005

Ústavy států Evropské unie (Klokočka, V., Wagnerová, E.). 1. díl, 2. vyd., Linde Praha 2004

Ústavy států Evropské unie (Klokočka, V., Wagnerová, E.). 2. díl, Linde Praha 2005